

Foto's

Onze tentoonstelling met schoolfoto's uit de periode 1912-2012 was een groot succes. Dankzij vele aanvullingen hebben we een unieke verzameling op dit gebied waar we zeer trots op zijn!

Bij de aangeleverde foto's kregen we ook informatie over een serie kinderfoto's die zo rond 1952 gemaakt moeten zijn. Er waren toen nog nauwelijks kleurenfoto's en een gangbare techniek was het inkleuren van deze foto's.

Koos Gremmen had in die tijd een VIVO winkel in Alphen aan de Greffelingsedijk (nu nummer 9). In 1956 opende hij zijn supermarkt aan de Kerkstraat, nu versmarkt Verwoert. VIVO staat voor Vrijwillige Inkoop- en Verkooporganisatie, een winkeliersketen. Om klanten te binden werden ook toen al allerlei acties gehouden. Zo kon men punten sparen voor lakens "VIVO deelt de lakens uit", en velen kennen nog de stripboeken van Prins Valiant. Ook zijn er zo in 1952 ingekleurde foto's gemaakt.

Op de achterkant van deze foto's staat vaak geschreven: Gremmen Alphen. Wij zijn benieuwd of er nog meer van deze kinderfoto's in Alphen bewaard zijn gebleven.

VIVO winkel 1965

Brand (8)

Branden ontstonden ook vroeger wel eens onder verdachte omstandigheden. Bovenstaand bericht uit de Nieuwe Tilburgsche Courant van 27 mei 1907 werd enige dagen later gevolgd door een ander bericht in de Nieuwe Tielsche Courant waarin stond dat de politie een brandende briket naast een doosje lucifers had gevonden. Bovendien stond een van de huizen die vlam vatte "boven de wind". Enkele dagen later hoorde de rechtbank een aantal getuigen. Hoewel de namen in de kranten wat verbasterd zijn, is met wat historisch materiaal wel terug te vinden dat het hier gaat om de huizen van veehouder Antoon Steenbruggen, Jan Hol de schoenmaker en rietdekker Quirinus van de Wert. Deze personen woonden in de buurt van Greffelingsedijk 29, waar nu Annie Sleijpen woont. Wij hebben niet in kranten kunnen vinden of de dader(s) gevonden en gestraft zijn.

Geschiedenis van het onderwijs in Alphen (4)

In 1855 zijn er in ons dorp twee scholen. Bijna alle kinderen gaan naar de openbare school. Die school is tijdelijk in het woonhuis van de weduwe Cornelis Steenbruggen, waarschijnlijk aan de Molendijk nr. 7 (nu woonhuis Toine van Rossum). Daar zijn 's winters ruim 150 leerlingen. 's Zomers kwam de helft van deze kinderen niet naar school omdat ze thuis of op het land mee moesten helpen.

Maar ook is er de Hervormde School waar Huibrecht Laurusse zijn leerlingen lesgeeft. Voorheen was dit de school waar alle kinderen les kregen en op dat moment is deze ruimte in gebruik voor slechts tien tot vijftien leerlingen.

Laurusse probeerde ook kinderen uit andere plaatsen op zijn school te krijgen. Hij adverteerde daarom met zijn kostschool in de Tielse Courant.

Op 4 juni 1856 wordt de eerste steen gelegd voor de Openbare Lagere School in Alphen. Daarbij wordt dan ook meteen een onderwijzerswoning gebouwd. Dat was een benoemingsvoorwaarde van het schoolhoofd Kuipers. In Appeltern is gelijktijdig vrijwel hetzelfde gebeurd met de overgang van een protestante naar een katholieke onderwijzer. Ook daar moet een nieuwe

school gebouwd worden. Op dezelfde dag wordt daar de eerste steen gelegd door burgemeester Van Hasselt. Dit gebouw krijgt twee verdiepingen. Boven de school komt een nieuw gemeentehuis.

Het bouwbestek van deze scholen is bewaard gebleven. Zo weten we nog de buitenmaten van de school in Alphen: 16 el 21 bij 8 el 41 (11 bij 5,72 m) met een portaal van 2,00 el bij 6,50 el (1,35 x 4,40 m).

Half mei 1857 schrijven verontruste ouders een brief aan de gemeente dat Kuipers al een maand ziek is en de kinderen dus niet naar school kunnen. In 1860 raakt hij ook nog in opspraak omdat hij zou hebben gedronken samen met leerlingen van de avondschool en daarna op straat bij een vechtpartij betrokken was.

In 1861 blijkt uit een telling dat de school recht heeft op een hulponderwijzer. Aanvankelijk zijn er geen sollicitanten. In november 1864 start hulponderwijzer Voss. Al snel daarna krijgen de beide onderwijzers, die in één ruimte les moeten geven, onenigheid met elkaar. Kuipers vertrekt in 1866 naar Winssen, Voss gaat weg in 1868.

PROT. KOSTSCHOOL, VOOR JONGE HEEREN, te Alphen, bij Tiel.

De ondergeteekende heeft de eer aan Ouders en Voogden te berichten, dat de gewone jaarlijksche VACANTIE op zijne School zal aanvangen 1 AUGUSTUS en eindigen 1 SEPTEMBER e.k., alsmede dat er bij hem op allezins billijke voorwaarden gelegenheid bestaat tot het plaatsen van nog **eenige Kostleerlingen**. Nadere inlichtingen zullen verstrekt worden, behalve door de Ouders van voormalige en tegenwoordige Leerlingen, wier adressen men bereid is op te geven, door den WelEerw. ZeerGel. Heer Ds. J. W. VAN HILLE, Predikant en den EdelAchtb. Heer C. H. HIEBENDAAL, Burgemeester der Gemeente, alsmede door den Districts-Schoolopziener, den WelEdelGestr. Heer Mr. W. J. TRIEBELS, Rechter in de Arrondissements-Rechtbank te *Nijmegen*.

ALPHEN, bij TIEL, 19 Juli 1866.

H. LAURUSSE.

Geen oplossing zoekplaatjes ingelijst

Helaas heeft niemand ons kunnen vertellen wie er op de twee laatste zoekplaatjes met de titel Ingelijst stonden.

Zoekplaatje juf op motor

Tegenwoordig is er vaak een wisseling van leerkrachten op de school, maar bij de tentoonstelling 100 jaar schoolfoto's bleek dat in vroeger tijden de leerkrachten in Alphen tamelijk honkvast waren.

Op dit bijzondere plaatje zit juffrouw Annie de Leeuw (1919-2003) op een motor te midden van de schooljeugd. Wij hebben het vermoeden dat dit de motor is van een Engelse militair. Volgens de informatie van de werkgroep Historisch Gemotoriseerd Verkeer is het een Matchless G3L. De foto is waarschijnlijk aan het einde van de oorlog gemaakt. Jongens en meisjes op deze foto zijn ondertussen dus ruim de zeventig gepasseerd! Wie herkent er nog iemand?

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk	tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten	tel. 56 2425
Johan de Jong	tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com